

Avaleht>Raha/Rahalised nõuded>Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Tsiviilõiguse valdkonnas jätkuvad ELi õiguse kohaselt need pooleliolevaid menetlused, mis on algatatud enne üleminekuperioodi lõppu. Vastastikusel kokkuleppel Ühendkuningriigiga hoiab e-õiguskeskkonna portaali Ühendkuningriigiga seotud asjakohast teavet oma portaalis kuni 2024. aasta lõpuni.

Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Inglismaa ja Wales

1 Millised on abinõude eri liigid?

Inglismaal ja Walesis on kohtutel nii tsiviilkohtumenetluse reeglistiku osa 25.1 punkti 1 ja neile omase kohtualluvuse alusel pädevus määrata ajutisi ja/või ennetavaid meetmeid, selleks et kaitsta poole huve seoses vara või hagi alusega. Need õiguskaitsevahendid on kättesaadavad igas etapis või isegi enne kohtuvaidluse algust. Need on õiglased kaitsevahendid, sest vastava määruse tegemise kaalutusõigus on kohtul. Selliste meetmete võtmise põhimõtted kehtestati põhjapanevas kohtuasjas *American Cyanamid Co vs. Ethicon*[1]. Reeglistiku osa 25.1 punkti 1 alusel võib kohus anda välja järgmisi korraldusi: esialgne ettekirjutus;

esialgne deklaratsioon;

vara käsitlev määrus selle müümiseks, säilitamiseks, kontrollimiseks, haldamise üleandmiseks või selle eest maksmiseks;

maavaldusse või hoonetesse sisenemist lubav määrus;

kaupade loovutamise määrus;

arestimisotsus või korraldus, millega nõutakse, et pool annaks teavet sellise kinnisvara või vara asukoha kohta, mille kohta arestimismäärus on tehtud; läbiotsimismäärus;

dokumentide avalikustamise või vara inspekteerimise määrus enne nõude algatamist, mis võib olla vastaspoole või veel mitteseotud poole vastu;

määrus vahemaksete kohta kahju hüvitamiseks, mille suhtes ei ole kohus veel otsust langetanud;

määrus raha maksmise kohta kohtu deposiitarvele kuni kohtuliku arutamise tulemuste selgumiseni;

määrus seoses rahalise aruandlusega;

intellektuaalomandi menetlusega seotud määrus.

Kohtutele omase kohtualluvuse kohaselt on kohtupraktikas ka mõned ajutised meetmed, mille hulka kuuluvad *Norwich Pharmacali* määrused ja hagi esitamise keelud. *Norwich Pharmacali* määruste eesmärk on sundida kolmandat poolt avaldama üksikasju õigusriikja kohta, et hageja saaks seejärel esitada nende vastu nimetatud hagi. Neid määrusi kasutatakse tihti majandussüütegude korral. Hagi esitamise keeld on mõeldud selleks, et takistada poolt alustamast hagi välisriigis, kui see oleks pahatahtlik või rõhuv või jääks väljapoole nõuetekohast menetlust. Lisaks võib kohus välja anda deklaratsiooni seaduse tõlgendamise või lepingu tingimuse kohta, mis ise on kohtuvaidluse esemeks.

Ettekirjutus on kohtumäärus, milles nõutakse, et pool võtaks või ei võtaks teatud meetmeid. Esialgne ettekirjutus on selline kohtumäärus, mis koostati enne nõudega seotud kohtumenetlust. Hageja võib otsida kaitset oma seisukohale kohtumenetluse käigus või isegi enne menetluse algatamist, nõudes esialgset ettekirjutust, et ennetada kostja käitumist viisil, mis kahjustab hagejat.

On ka kaks konkreetset tüüpi ettekirjutust, mida hageja võib taotleda, kui on olemas oht, et kostja võtab meetmeid tõendite hävitamiseks või hageja saavutatud mis tahes otsuse täitmisele pööramise nurjamiseks. Esimene on läbiotsimismäärus, teine on vara arestimise määrus, millega keelatakse kostjal varaga tehinguid teha või seda jurisdiktsioonist välja viia.

Kui hageja taotleb rahasumma tasumist (nt võlg või kahjuhüvitis), võib kohus nõuda, et kostja teeks vahemakse mis tahes summa arvelt, mida kostja peab lõpuks maksma, et vältida hageja raskustesse sattumist otsuse viibimise tõttu.

Kostjat võib ähvardada oht, et isegi kui nõue jäetakse rahuldamata ja hagejal kästakse maksta kulud, on võimatu kohtukulude hüvitamise määrust täitmisele pöörata. Kostja kaitsmiseks võib kohus teatud olukorras otsustada, et hageja peab andma kohtukuludele tagatise, tavaliselt rahasumma maksimisega kohtu deposiitarvele.

Kõrgel kohtul on õigus kohaldada ajutisi meetmeid, et toetada teises jurisdiktsioonis toimuvaid menetlusi, kui see on otstarbekas. Kohus võib teha ka rahvusvahelise vara arestimise määruse (*worldwide freezing injunction*), mis kohaldub varale muudes jurisdiktsioonides.

[1] [1975] 1.504.

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

2.1 Menetlus

Ettekirjutused (sealhulgas läbiotsimismäärus ja vara arestimise määrus)

Tsiviilkohtumenetluse reeglistiku 25. osa alusel tuleb mis tahes ajutiste meetmete kohaldamise taotlused esitada sellele kohtule, kus kohtuasja arutatakse või tehakse seda tulevikus, kui kohtuasi algatatakse. Mõnda liiki ettekirjutusi, eelkõige neid, millel on rahvusvaheline element, saab teha üksnes kõrges kohtus, samas kui teisi saab teha krahvonnakohtus. Kõrges kohtus võib need teha tavalisel viisil või mitmesuguste piirkondlike ajutiste meetmetega tegelevate kohtute või nende väljaspool tööaega tegutsevate teenistuste kaudu. See on tihti asjakohane määruste puhul, mille eesmärk on takistada meedial lugu avalikustamast või peatada isiku väljasaatmine siseministeeriumi poolt.

Taotluse esitamisel kehtib üldine nõue, et see toimuks taotluse teatise (N244) kaudu ning et teatisele lisataks nõudevorm, taotlust toetava tunnistaja tunnistus, kirjalikud ütlused tõendite kohta ja määruse ettepanek. Määruse ettepanek peab sisaldama vastukohustus[2] kahjude puhul, kohustust toimetada kostjatele kätte taotlus, tõendid ja mis tahes tehtud määrus. See on oluline, kui tegemist on *ex parte* küsimusega. Erakorraliste ettekirjutuste puhul tuleb maksta asjaomased lõivud võimalikult kiiresti; lisaks võib nõuda ametliku menetluse algatamist nii kiiresti kui võimalik.

Kui taotlus on esitatud, võib teemat arutada kohtunik, kes teeb vajaliku määruse, korraldab selle pitsatiga kinnitamise ning tagastamise hagejale.

Kättetoimetamine vastaspoolele jääb hageja korraldada.

Läbiotsimismäärus sekkub tugevasti isiku privaatsusse ja seetõttu kehtivad selle puhul erinõuded. Selle peab tavaliselt kätte toimetama nn järelevalvet teostav õigusnõustaja (*supervising solicitor*), kellel on teadmised läbiotsimismäärusest ning kes on hageja õigusnõustajast sõltumatu. Järelevalvet teostav õigusnõustaja peab selgitama läbiotsimismäärust kostjale ja teavitama kostjat tema õigusest küsida õigusnõu. Järelevalvet teostav õigusnõustaja teeb

läbiotsimist või jälgib seda ja annab läbiotsimise kohta aru hageja õigusnõustajale. Läbiotsimismäärus jõustub alates kättetoimetamise hetkest ja pärast õigusnõu otsimiseks mõistliku aja möödumist.

Vara arestimise määrus on kohtumäärus, millega takistatakse poolel kõrvaldamast jurisdiktsioonis asuvat vara või takistatakse tegelemist varaga, mis asub kus tahes kohas maailmas. Ainulaadselt jõustub see alates tegemise hetkest, muutes kohtumääruse kättetoimetamise ülimalt tähtsaks.

Mõlemal juhul toob kohtumääruse täitmata jätmine kaasa kohtu vastu lugupidamatuse ülesnäitamist käsitleva menetluse.

Vahemaksed ja kohtukulude tagatis

Vahemakseid ja kohtukulude tagatist võidakse pakkuda poolte kokkuleppel, aga kokkuleppe puudumisel on vaja esitada kohtule taotlus. Taotluse esitamisel täidetakse taotluse teatis, millele lisatakse kirjalikud tõendid. Taotlus tuleb toimetada kätte kostjale, kes võib esitada vastusena tõendeid. Kui kohus teeb kohtumääruse, määrab ta kindlaks tagatise või makse vormi ja summa, mis tuleb tasuda.

Määruse saamise kulud

Ühegi eespool kirjeldatud määruse saamiseks ei ole fikseeritud kulude skaalat. Siiski on määrust käsitleva taotluse välja andmiseks olemas konkreetne kohtulõiv, mis sõltub sellest, kas taotlus esitatakse kostjale koos teatisega või ilma selleta. Üksikasjad lõivude kohta on [justiitsministeeriumi](#) kodulehel.

Hageja on kohustatud maksma oma õigusnõustaja tasud (ja läbiotsimismääruse puhul ka järelevalvet teostava õigusnõustaja tasu), kuigi lõpuks võidakse nõuda, et kostja need maksaks.

[2] Kohustused on kohtule antud lubadused. Kohustuse täitmata jätmise karistus võib olla karm.

2.2 Peamised tingimused

Nagu on öeldud eespool, on kõik selles jaotises kirjeldatud õiguskaitsevahendid kaalutlusõigusel põhinevad ja kohus ei rahulda neid, kui ta leiab, et need ei ole sobivad või on antud tingimustel ebaproportsionaalsed. Kohtud suhtuvad läbiotsimismäärusesse ja vara arestimise määrusesse suure ettevaatusega, sest need on eriti karmid meetmed.

Esialgne ettekirjutus

Esialgse ettekirjutuse otsuse tegemisel[3] kaalub kohus esmalt, kas meede puudutab „tõsist probleemi, mida tuleb lahendada kohtus (või on pigem tegu põhjendamatu või pahatahtlikkusega). Kui tõsist probleemi ei ole, lükatakse ettekirjutus tagasi.

Kui on olemas tõsine probleem, mida tuleb kohtus lahendada, kaalub kohus asja otstarbekust. Kaalutakse küsimust, kas oleks halvem nõuda, et hageja oleks kuni kohtuistungini ilma ettekirjutuseta või tekitada ettekirjutusega probleemeid kostjale. Otsuse tegemisel kaalub kohus järgmisi asjaolusid järgmises järjestuses.

Kas kahjuhüvitis oleks hageja jaoks piisav õiguskaitsevahend, kui hageja kohtumenetluse võidakse? Kui kahjuhüvitis oleks piisav, lükatakse ettekirjutus tagasi. Kui see ei oleks piisav (nt kui hagejale tekitatud kahju oleks hüvitamatu või mittevaraline), tuleb kaaluda ülejäänud küsimusi.

Kas hageja vastukohustused kahju korral annaksid kostjale piisava kaitse, juhul kui kostja kohtumenetluse võidakse? Kui kahjuhüvitis kaitseks kostjat piisavalt, loetakse see tavaliselt ettekirjutuse kasuks.

Kui muud tegurid tunduvad olevat ühtlaselt tasakaalus, säilitab kohus senise olukorra. Kaaluda võib muid sotsiaalseid ja majanduslikke tegureid, näiteks ettekirjutuse kehtestamise või tagasi lükkamise mõju tööhõivele või ravimite kättesaadavusele.

Viimase võimalusena võib kohus kaaluda poolte kaasuste suhtelist põhjendatust, kuid üksnes juhul, kui on võimalik anda selge ülevaade sellest, et ühe poole argumentid on palju tugevamad kui teise omad.

Läbiotsimismäärus

Läbiotsimismääruse eesmärk võib olla kohtumenetluse jaoks asjakohaste tõendite või vara säilitamise tagamine. Läbiotsimismääruse saamise tingimused on karmimad kui muud tüüpi ettekirjutuste puhul ning kohus teeb kohtumääruse üksnes siis, kui hageja tõendab, et kõik järgmised tingimused on täidetud:

kostja vastu on väga tugev *fumus boni juris* – esmapilgul usutav kaasus;

kostja tegevus, mis annab alust menetluseks, põhjustavad hagejale tõsist tegelikku või potentsiaalset kahju;

on olemas selged tõendid selle kohta, et kostjal on süüstavaid dokumente või materjale;

on „tegelik võimalus“ või „tõenäosus“, et asjaomased dokumendid või materjalid kaovad, kui määrust ei tehta.

Vara arestimise määrus

Kohtul on õigus teha vara arestimise määrus, kui see on põhjendatud ja otstarbekas. Vara arestimise määrus tehakse üksnes juhul, kui hageja suudab tõendada, et täidetud on kõik järgmised tingimused:

hagejal on nõude esitamiseks sisuline põhjus, mis kuulub Inglismaa ja Walesi kohtute pädevuse alla;

hagejal on kostja vastu hästi argumenteeritud kaasus;

on põhjust arvata, et kostjal on jurisdiktsioonis vara;

on olemas tegelik oht, et kostja käib varaga ümber viisil, mille tulemusel ei saa ühtegi otsust täitmisele pöörata (nt vara võõrandamise või selle kohtualluvusest välja viimise tõttu).

Kohus on eriti ettevaatlik, enne kui väljastab vara arestimise määruse välismaise menetluse toetuseks, eelkõige kui vara arestimise määrus kattuks või oleks konfliktis mis tahes sellise välismaise kohtu tehtud vara arestimise määrusega, kus toimub põhimenetlus, või kui välismaine kohus on vara arestimisest keeldunud.

Kohus ei tee rahvusvahelist vara arestimise määrust, kui kostjal on jurisdiktsioonis piisavalt vara ning peab kaaluma, kas ülemaailmselt määrust oleks võimalik täitmisele pöörata riikides, kus kostjal on vara.

Norwich Pharmacali määrused

Kohtupraktikaga on loodud määrused, milles nõutakse, et kostja avalikustaks hagejale teatud dokumendid või teabe. Kuigi see sarnaneb kohtueelsele ja poolte teavitamiseta toimuvale avalikustamisega, on avalikustamise ulatus laiem, sest see katab teavet ja mitte dokumente. Need määrused on kättesaadavad mis tahes ajal kohtuvaidluse käigus ning neid võib tõepoolest kohaldada pärast otsust. Lisaks õiglastele üldpõhimõtetele on täiendavaks kriteeriumiks see, et toime on pandud väärtetu ja on olemas õigusrikkuja, kelle üle (kui ta on teada) toimub taotleva poole kohtuvaidlus. Määrus on vajalik selleks, et aidata saavutada õiglus ja muul viisil seda saavutada ei saa. Kostja on kas õigusrikkuja või on õigusrikkujaga seotud ning tal on õigusrikkuja kohta teavet. Neid määrusi taotletakse kõrges kohtus ja neid kohaldatakse rahvusvaheliselt; avalikustamise sisu võidakse kasutada välisriigi kohtuvaidluses ilma kohtu nõusolekuta, mis kalduv kõrvale kohtuvaidluse üldpõhimõtetest.

Hagi esitamise keeld

Selle keeluga keelatakse kostjal viia kohtuvaidlus välisriigi kohtusse. Lisaks õigluse tagamise üldpõhimõtetele on ka muud kriteeriumid. Kohtuvaidluse keeld peab olema eelkõige õigusemõistmise huvides, üldiselt seetõttu, et kohtuvaidlus oleks pahatahtlik või rikuks lepingulist klauslit, näiteks välistava kohtualluvuse klauslit kasutada üksnes Inglismaa ja Walesi kohtuid. Lisaks peab kohtuvaidlus toimuma kohtus, mis asub väljaspool Brüsseli I määruse kohaldamisala. Kui kohus saaks peatada kohtuvaidluse nendes kohtutes, kahjustataks kohtusüsteemide vahelise vastastikuse usalduse põhimõtet. Erand sellest reeglist on olemas juhul, kui küsimus on seotud eraõigusliku vahekohtuga, kus ei ole sellist kartust.

Vahemaksed

Kohus võib nõuda, et kostja teeks vahemakse üksnes juhul, kui kostja on tunnistanud kohustust maksta hagejale raha, kui hageja kasuks on juba tehtud otsus rahasumma kohta, mida hinnatakse hiljem, või kui kohus on rahul sellega, et hageja saab kohtumenetluses tagasi märkimisväärse rahasumma (või maaomandiga seotud nõude puhul makse seoses kostja maakasutusega). Isikukahju juhtumite puhul võidakse makset nõuda üksnes juhul, kui kostja vastutuse katab kindlustusandja või kostja on avalik-õiguslik asutus.

Kohtukulude tagatis

Kõige tavalisemad kohtuasjad, mille puhul võib kohus nõuda, et hageja annaks tagatise, on järgmised:

hageja on väljaspool Euroopa Liitu ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits) asuva riigi resident ning hageja elukohariigis oleks raske pöörata kohtukulude hüvitamise määrus täitmisele;

hageja on äriühing või muu registreeritud üksus ning on alust arvata, et ta ei suuda maksta kostja kulusid, kui seda nõutakse. (Tagatise kohta otsuse tegemisel võtab kohus arvesse seda, kas hageja raha või vahendite puudumine on põhjustatud kostja käitumisest.);

hageja on muutnud aadressi, et vältida kohtuvaidluse tagajärgi või ei ole esitanud nõudevormil õiget aadressi;

hageja on võtnud meetmeid seoses oma varaga, mis muudaks kohtukulude määru täitmisele pööramise tema suhtes keeruliseks.

Kohus teeb määru üksnes siis, kui peab selle tegemist antud olukorras õiglaseks. Kohus kaalub, kas tagatise taotlust kasutatakse tõelise nõude vältimiseks ja kas nõuet võib mõistlikkuse piires saata edu.

Kohtul on ka õigus nõuda, et tagatise peab andma:

kolmas isik, kes rahastab nõuet, saades vastutasuks osa menetlusest saadud tulust, või kes on nõude esitamise õiguse andnud üle hagejale, et vältida riski saada kohtukulude tagamise määrus;

mis tahes menetluse pool, kes on ilma mõjuva põhjuseta jätnud täitmata kohtu eeskirjad.

[3] Need on *American Cyanamidi* kohtuasja kokkuvõtlikud ja täiustatud põhimõtted.

3 Abinõude ese ja laad

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Esialgne ettekirjutus

Ettekirjutuse puhul võidakse nõuda, et pool võtaks või jäta võtmata meetmed seoses mis tahes liiki varaga.

Läbiotsimismäärus

Läbiotsimismääruses nõutakse kostjalt, et ta lubaks siseneda oma ruumidesse, aga määrus ei luba hagejal jõuga siseneda. Määruses tuleb täpsustada ruumid, mida võib läbi otsida, ja nimekirii esemetest, mida läbiotsimist teevad isikud võivad uurida, kopeerida või kaasa võtta. Määrus võib hõlmata üksnes tõendeid, mis võivad menetluse jaoks asjakohased olla, või vara, mis võib olla menetluse teemaks või mille kohta võib menetluse käigus tekkida küsimus. Määruse standardvormis nõutakse, et kostja annaks üle määru loetletud esemed. Kui asjaomased tõendid võivad olla arvutites, tuleb anda juurdepääs kõikidele ruumides olevatele arvutitele, et neid oleks võimalik läbi otsida, ning koopiad tuleb esitada kõikide oluliste leidude kohta.

Vara arestimise määrus

Kohus võib teha kostja vara kohta arestimise määru, milles keelatakse kostjal jurisdiktsioonis oma vara vähendada allapoole täpsustatud väärtust, või teatud varade arestimise määru. Kostjal on siiski lubatud kulutada sätestatud summasid elamiskuludele ja õigusnõustamisele ja esindamisele ning määru lubatakse kostjal varaga ümber käia tavapärase äritegevuse käigus.

Vara arestimise määru standardvorm on maksimaalse summa määrus, milles sätestatakse, et seda kohaldatakse kogu kostja varale, mis jääb sätestatud väärtuse piiresse. See hõlmab mis tahes vara, millega kostjal on õigus ümber käia iseseisvalt, sealhulgas vara, mis on kolmanda isiku omandis või kontrolli all kooskõlas kostja suunistega.

Üldine või maksimaalse summa määrus katab mis tahes vara, sealhulgas kinnis- ja vallasvara, sõidukeid, raha ja tagatise. Määrus laieneb ka mis tahes varale, mis saadakse pärast määru tegemist. Selles võidakse täpsustada konkreetne vara, ärivara ja pangakontod, mis on külmutatud. Ühist pangakontot ei külmutata, kui määru sees seda konkreetselt ei sätestata.

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Kostjat hoiatatakse, et esialgse ettekirjutuse mittetäitmine on lugupidamatus kohtu vastu, mille eest võidakse kostjale määrata vanglakaristus, trahv või tema vara võidakse arestida koos valduse ülevõtmisega.

Kui kolmas isik lubab kostjal võõrandada vara vastuolus vara arestimise määru, ei ole tingimata tegemist lugupidamatusega kohtu vastu. Kuid kui kolmas isik, keda on teavitatud vara arestimise määru, aitab kostjal teadlikult külmutatud vara võõrandada, paneb see isik toime lugupidamatuse kohtu vastu. Hageja peaks seetõttu esitama kolmandatele isikutele (kostja pankurid, raamatupidajad ja õigusnõustajad) vara arestimise määru koopiad.

(Määruse standardvormis eeldatakse, et seda tehakse, ning määrus hoiatab kolmandaid isikuid võimalike karistuste eest. See sisaldab ka hageja kohustusi katta mõistlikud kulud, mis kolmandatel isikutel on määru täitmisel tekkinud, ja hüvitada neile sellega seoses tekkinud kohustused.) Isegi kui neid on määru teavitatud, võivad pangad ja muud kolmandad isikud kasutada tagatise ja tasaarvestuse õigust, mis oli tekkinud enne vara arestimise määru tegemist.

Vara arestimise määrus ei anna hagejale külmutatud varaga seoses omandiõigust. Õigus algatada lugupidamatuse ülesnäitamise eest menetlus on hageja ainus õiguskaitsevahend. Ettekirjutusega vastuolus sõlmitud leping on ebaseaduslik ja võib seetõttu olla täitmisele pööramatu selle poole jaoks, kes teab, et sellega rikutakse ettekirjutust. Lisaks on kohtul vahel õigus teha eraldi ettekirjutus, millega takistatakse kostjal täitmast lepingut kolmanda isikuga. Kuid omandiõigust on siiski võimalik ebaseadusliku lepingu alusel üle anda ja kui selline leping on täidetud, ei ole tavaliselt võimalik üleantud vara tagasi saada.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Kui esialgset ettekirjutust käsitlev määrus tehakse poolte juuresolekul, võidakse sätestada, et see kehtib kuni kohtuistungini või kohtu täiendavate korraldusteni või kuni täpsustatud kuupäevani. (Kui ettekirjutus on jõus „kuni täiendava määrueni“, ei kaota see kehtivust kohtuotsuse järel, vaid alles siis, kui kohus teeb määru, millega ettekirjutus selgesõnaliselt või eeldatavalt tühistatakse.)

Esialgne ettekirjutus, mis tehakse ilma kostjat teavitamata, kehtib tavaliselt piiratud aja, harva kauem kui 7 päeva, ja selle jätkamiseks on vaja teist kohtumäärust. Ilma teavitusega ettekirjutuse tegemisel määrab kohus tavaliselt „kohtusse tagasi pöördumise kuupäeva“ täiendava kohtuistungini jaoks, millel kostja võib osaleda ja vaidlustada määru jätkumise. Vara arestimise määru standardvormis sätestatakse, et seda kohaldatakse kuni kohtusse tagasi pöördumise kuupäevani või täiendava määrueni.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Kostja või muu kolmas isik, keda esialgne ettekirjutus otseselt puudutab, võib taotleda kohtult mis tahes ajal määru muutmist või kehtetuks tunnistamist (kuigi taotlusega, mis on seotud juba täidetud läbiotsimismäärusega, peaks tavaliselt ootama kohtuistungini). Ilma teavitusega määru vaidlustamiseks ei ole vaja oodata kuni kohtusse tagasipöördumise kuupäevani. Kostja peab andma taotluse kohta eelneva teavituse hageja õigusnõustajale. Taotlus tuleks tavaliselt esitada sellele kohtule, kus määrus tehti, ning seda arutab tihti sama kohtunik.

Põhjused, mille alusel kostja võib sellise taotluse esitada, hõlmavad järgmist: määru ühe tingimuse täitmata jätmise, olukorra oluline muutus, mistõttu langeb määru tegemise alus ära, määru rõhuv mõju, põhjendamatu sekkumine süütute kolmandate isikute õigustesse ja hageja viivitus nõude

esitamisel. Kui ettekirjutus saadi ilma kostjat teavitamata, sisaldavad määruse tühistamise või muutmise põhjendused ka hageja suutmatust avalikustada kohtule olulisi asjaolusid määruse saamisel ning ebapiisavaid tõendeid, mis õigustaksid ajutiste õiguskaitsevahendite määramist ilma teavituseta.

Kui kohus määruse tühistab, on kostjal õigus tugineda hageja vastukohustustele kahjude puhul ja saada hüvitist. Kohus korraldab kahjude uurimise, et teha kindlaks kostja kahju, kuigi seda võib lükata edasi kuni kohtuistungini või hilisemaks.

Kohtul on ka pädevus tühistada või muuta vahemaksete ja kohtukulude tagatise määrusi ning nõuda, et kogu või osa rahast, mis maksti määruse alusel, tuleks tagasi maksta.

Sõonduvad lingid

[Justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 30/09/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.